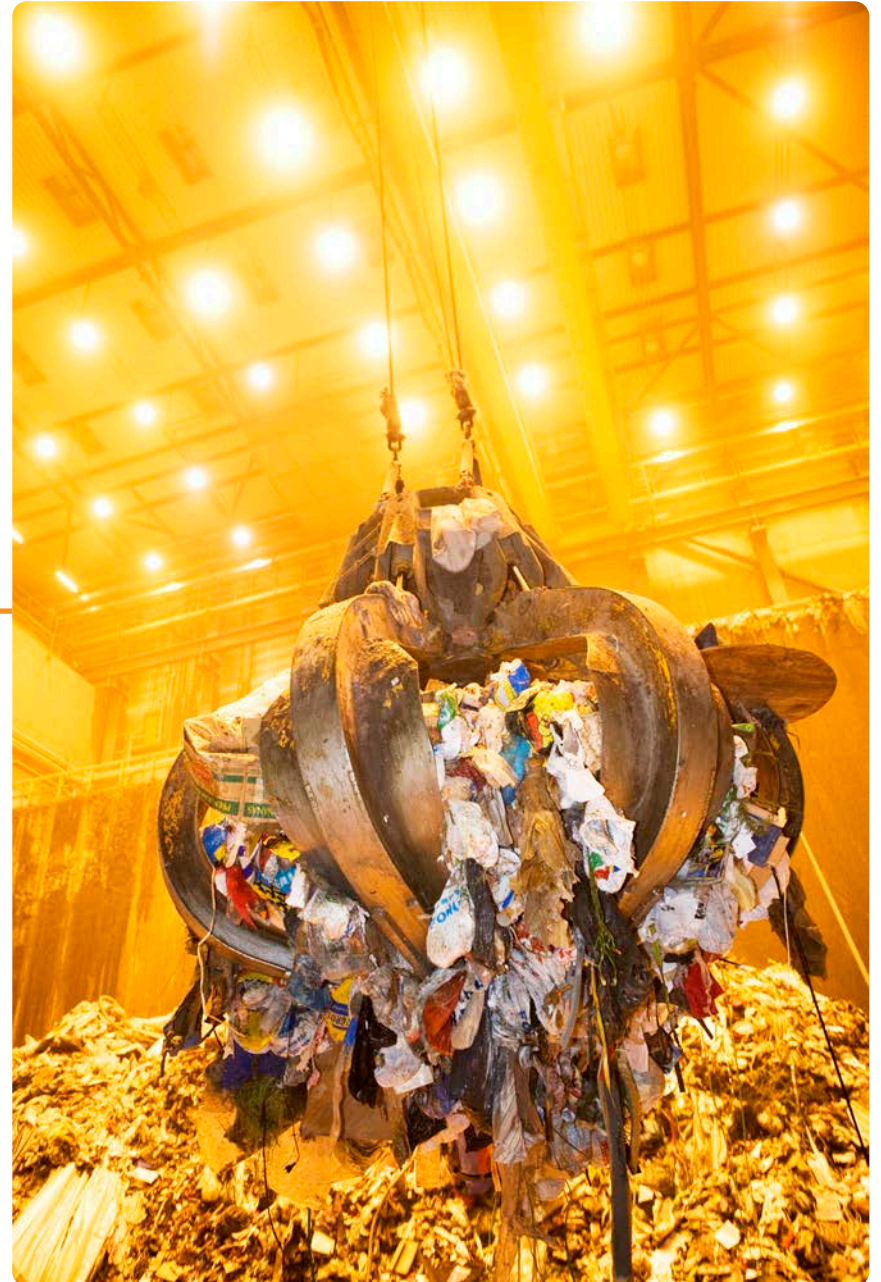

Handlingsplan för att **minska plast** till avfallsförbränning

Ett initiativ från IKEM, Avfall Sverige, Byggföretagen Sverige, Energiföretagen Sverige, EON, HUSAB, Hyresbostäder Norrköping, Kretslopp & Vatten Göteborg, Mälarenergi, Naturvårdsverket, Nodra, Norrköping kommun, Profu, Riksbyggen, Ragn-Sells, Stockholm Exergi, Stockholm Vatten och Avfall, Sveriges Allmännyttan, SYSAV, Söderenergi, SÖRAB, Tekniska verken, TL Bygg, Uppsala Vatten, Vafabmiljö, Van Werven, Vattenfall, Wiklunds och Återvinningsindustrierna.

Mars 2025

Stora insatser krävs för att nå målet

Plastavfall till avfallsförbränning är en betydande källa till utsläpp av fossil koldioxid, och ger upphov till omkring sju procent av Sveriges totala utsläpp.¹ Utsläppen ökar, trots ansträngningar att minska plast till förbränning.

Nyckeln för att minska utsläppen är att skapa en mer hållbar värdekedja för plast från design, tillverkning, inköp och användning till förebyggande, sortering, insamling, återbruk och återvinning.

EU har målet att bli klimatneutralt senast år 2050. Ett delmål är att nettoutsläppen ska minska med minst 55 procent till 2030, jämfört med år 1990 samt med 90 procent till år 2040.² Det sista ett förslag från EU-kommissionen i februari 2024. Sverige har tidigare lagt målet och ska senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Stora insatser krävs för att nå målen.

För att minska utsläppen och minska mängden plast till förbränning har flera branscher tagit fram färdplaner för fossilfri konkurrenskraft³, och arbetar nu med att identifiera och genomföra åtgärder.

I en omställning till mer cirkulära och hållbara materialflöden behöver plastavfall i större utsträckning förebyggas, sorteras och återvinnas, för att bli ny råvara i industrin. Flera branscher söker aktivt efter alternativ till de jungfruliga fossila råvaror som man är beroende av idag. Tidigare projekt och kartläggningar visar dock att rådigheten över plastflöden är komplex och splittrad, och att det

behövs samverka mellan aktörer i hela värdekedjan för att lyckas minska mängden plast som förbränns.

Föreliggande handlingsplan ger en beskrivning av konkreta åtgärder som aktörer längs hela plastens värdekedja, från tillverkare till avfallshanterare och förbrännare, kan göra för att minska plastavfall till förbränning och nå en ökad cirkulation av utvalda plastflöden.

Problemet med plastavfall till förbränning är dock betydligt större än att det kan lösas enbart av aktörerna bakom denna handlingsplan (se figur på s1). Vi gör det vi kan inom vårt ansvar och rådighet, och inspirerar och kräver av andra aktörer i plastens värdekedja att ta motsvarande ansvar.

Handlingsplanen är framtagen inom det branschöverskridande projektet "Cirkulär omställning av fjärrvärme- och kemiindustrin: Samarbeten för mindre plast till förbränning". Projektet är ett led mot en klimatneutral och cirkulär omställning av den svenska plast- och kemiindustrin och systemet för energiåtervinning. Det övergripande syftet är att tillsammans öka resurseffektiviteten i kretsloppet och minska plast som skickas till förbränning.

Huvudfinansiär är Vinnova och medfinansiärer de deltagande företagen och organisationerna (se sid 1: deltagare). Arbetet är huvudsakligen genomfört under år 2024 och 2025 med Profu som projektledare.

¹ Naturvårdsverket 2024: [Avfallsförbränning stod för 3,14 av 44,2 miljoner ton koldioxidutsläpp 2023](#)

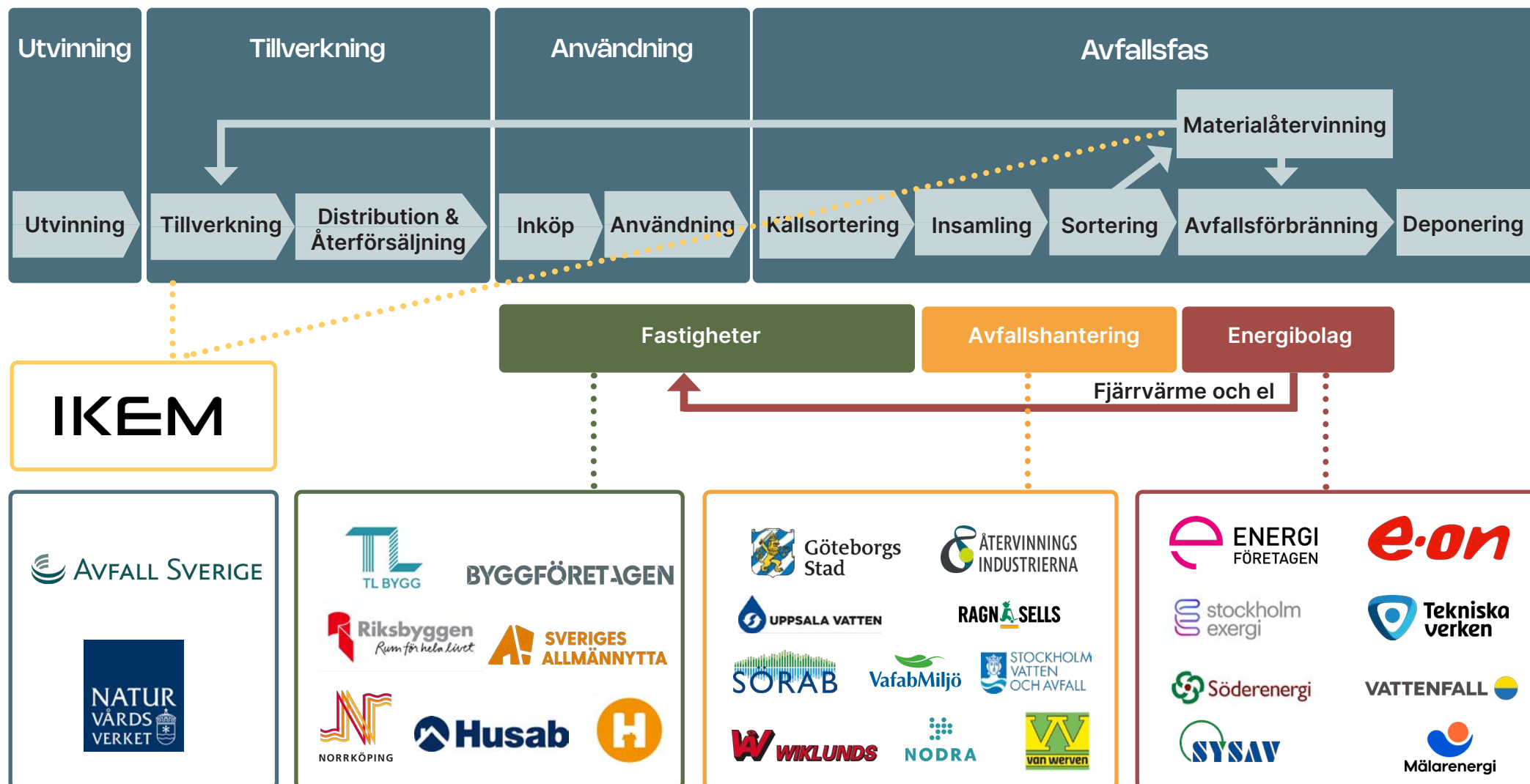
² <https://www.naturvardsverket.se/arnesomraden/klimatomstallningen/sveriges-klimatarbete/sveriges-del-av-eus-klimatmal/>

³ Färdplaner för fossilfri konkurrenskraft. [Omställning och utveckling av svensk industri](#) <https://fossilfritt Sverige.se/fardplaner/>

Innehåll

Plastens livscykel och deltagande aktörer.....	4
Topp tre viktigaste åtgärderna.....	5
Fakta om plast.....	6
Så här arbetar vi för att minska plast till förbränning.....	7
Byggplast.....	10
Kommunplast på ÅVC.....	14
Plastförpackningar.....	18
Tidslinje för befintliga och kommande lagkrav kring plast och plastavfall.....	22
Bilaga 1: Goda exempel att minska byggplast till förbränning.....	23
Bilaga 2: Goda exempel att minska kommunplast på ÅVC till förbränning.....	25
Bilaga 3: Beslutsunderlag för bättre sortering på ÅVC.....	26
Bilaga 4: Goda exempel för att minska hushållens plastförpackningar till förbränning.....	28
Bilaga 5: Goda exempel för att förbättra sortering i miljörum.....	29
Bilaga 6: Koncept för differentiering av mottagningsavgifter Ett verktyg för att minska plast till avfallsförbränning.....	31
Bilaga 7: Samlade goda exempel.....	33
Bilaga 8: Länkar till styrmedel.....	34
Kontakt.....	35

Plastens livscykel och deltagande aktörer

Topp 3 viktigaste åtgärderna

► Byggplast

1. **Minska överbeställningar och svinn:** Måttbeställ material och anpassa mängderna efter behov.
2. **Överträffa lagkravet:** Sortera ut specifika plastflöden av efterfrågad kvalitet.
3. **Minska byggspillet genom återtag** av överblivna byggprodukter/ byggspill av leverantören.

► Kommunplast på ÅVC

1. **Uppmuntra till återbruk** av fungerande plastprodukter på ÅVC!
2. **Sortera i flera fraktioner** på ÅVC och skylta tydligt (hårdplast, mjukplast, EPS/frigolit).
3. **ÅVC-personal behöver guida:** Hjälp avfallslämnare på plats!

► Plastförpackningar

1. **Designa mer resurseffektiva förpackningar** och undvik onödiga förpackningar helt.
2. **Kampanjer och uppföljning:** Gemensamma insatser stärker budskapet och bidrar till kunskap, beteende och norm.
3. **Rusta upp miljörum:** Skyltar, rent och tryggt förbättrar sorteringen.

Fakta om plast

Plast är på många sätt ett bra material och dess nytta gör att plastproduktionen och mängden plast som sätts på marknaden har ökat.

År 2019 uppgick **den globala plastproduktionen till omkring 370 miljoner ton**. Den europeiska miljöbyrån EEA konstaterade år 2021 att *"De utmaningar som plasten innebär beror till stor del på att våra system för produktion och konsumtion inte är hållbara."*

Plast är inte ett material utan en grupp av väldigt många varianter med olika förutsättningar för återanvändning och återvinning. Dessutom finns plast i hela samhället, från enkla plastpåsar till förpackningar, byggprodukter, bilar, elektronik, kläder, skor och sjukvårdsprodukter.

En större kartläggning av plastflöden och plastavfall i Sverige genomfördes av SMED 2022 på uppdrag av Naturvårdsverket.⁴ En uppdatering av kartläggningen pågår under 2024 och 2025. Plast till energiåtervinning i Sverige kommer från hela samhället. Naturvårdsverkets/SMED:s kartläggning visar att mellan **770 000 och 1 120 000 ton plastavfall gick till avfallsförbränning, medan bara 128 000 ton gick till materialåtervinning** år 2020.

⁴ <http://www.smed.se/avfall/4520>

⁵ ibid

Av enskilda produkter används den största mängden plast i **förpackningar (220 000 ton), därefter i byggmaterialektorn (minst 165 000 ton) och på tredje plats inom fordonsindustrin (109 000 ton)**. Många flöden är svåra att kartlägga, och data saknas eller får uppskattas. Osäkerhet gäller exempelvis de stora mängder plast som återfinns i blandade avfallsflöden från verksamheter och importerat avfall till förbränning.⁵

Plastförpackningar (och andra förpackningar) ska enligt förordningen (2022:1274) om producentansvar sorteras ut och samlas in skilt från annat avfall. De två producentansvarsorganisationerna NPA och TMR företräder producenterna och har omkring 90 respektive 10 procent av marknaden vardera.

De flesta insamlade plastförpackningarna från hushåll skickas till Svensk Plaståtervinnings anläggning Site Zero i Motala där de sorteras efter polymertyp och sedan går till materialåtervinning. På samma sätt skickas **grovplast som sorteras ut på återvinningscentraler till aktörer som Van Werven och Stena Recycling** för vidare sortering, förädling och materialåtervinning.

Så här arbetar vi för att minska plast till förbränning

► Kemi/plastindustrin⁶

- Vi arbetar för att de produkter som svensk plastindustri sätter på marknaden ska vara designade för återvinning för att möjliggöra en hög återvinningsgrad.
- Vi investerar för att kunna ta emot större volymer förnybar, biobaserad och cirkulär råvara, för att öka upptaget av återvunnen plast i produkter.
- Vi investerar i utbyggnad av återvinningskapacitet – både kemisk och mekanisk återvinning, för att säkerställa högsta möjliga återvinningsgrad.

► Fastighetsägare⁷

- Vi främjar minimerad och cirkulär materialanvändning vid underhåll och renoveringar.
- Vi ställer upphandlingskrav som premierar innovativa lösningar med låg klimatpåverkan och hög resurs- och energieffektivitet.
- Vi verkar för att hyresgäster minskar sin klimatpåverkan och minimerar avfall med fossilt ursprung som går till energiåtervinning.

⁶ <https://fossilfritt Sverige.se/wp-content/uploads/2024/10/IKEM-fardplan-2024.pdf>

⁷ https://fossilfritt Sverige.se/wp-content/uploads/2024/02/Byggnadsplan%CC%88gning_fardplan_uppgraderad_2024.pdf

► Insamlingsverksamhet

- Vi uppmanar till sortering och informerar om att det är ett stort värde att öka materialåtervinningen, både ekonomiskt och resursmässigt.
- Vi genomför kampanjer för sortering och följer upp resultat. Gemensamma insatser stärker budskapet och bidrar till nya kunskaper, beteenden och normer.
- Vi tillhandahåller effektiva insamlingsystem.
- Vi mäter avfall och efterfrågar data från avfallsbehandlingen. Vi återkopplar data till avfallslämnare.

► Avfallsförbrännare⁸

- Vi informerar om att återvinningsbart avfall ska sorteras till materialåtervinning, samt att det är ett stort värde att öka materialåtervinning.
- Vi återkopplar data och förbättringar till våra avfallslämnare.
- Vi utvecklar en styrande prissättning som incitament för att minska plast till förbränning.

► Byggentreprenörer⁹

- Vi främjar minimerad och cirkulär materialanvändning i nybyggnation, renovering och vid rivning, till exempel minskar överbeställningar och arbetar för att producenter återtar överblivet material.
- Vi efterfrågar klimat- och energieffektiva produkter och tjänster från våra leverantörer och underentreprenörer och vi följer upp utfallet.
- Vi arbetar i enlighet med branschens resurs- och avfallsriktlinjer och överträffar då lagkravet genom att sortera ut specifika plastflöden av efterfrågad kvalitet.

⁸ <https://fossilfritt Sverige.se/roadmap/kemi-plast-och-lakemedelsindustrin/>

⁹ <https://fossilfritt Sverige.se/roadmap/bygg-och-anlaggningssektorn/>

► Byggherrar¹⁰

- Vi undersöker möjligheterna att utveckla befintliga byggnader och anläggningar innan vi bygger nytt.
- Vi planerar och projekterar för ett klimateffektivt byggande och en resurseffektiv förvaltning med låg klimatpåverkan.
- Vi ställer tydliga klimatkrav vid upphandling, efterfrågar och premierar lösningar med låg klimatpåverkan samt hög resurs- och energieffektivitet ur ett livscykelperspektiv.

► ÅVC-verksamhet

- Vi möjliggör separat utsortering av grovplast på ÅVC i fraktioner som möjliggör effektiv återvinning och uppmuntrar återbruk.
- Vår ÅVC-personal guidar avfallslämnare till korrekt och effektiv sortering.
- Vi skyltar tydligt på ÅVC - gör det lätt för besökarna att sortera rätt.

► Återvinningsaktörer¹¹

- Vi investerar i nya tekniker för ökad återvinning.
- Vi arbetar kontinuerligt med att leta efter samarbeten med nya och befintliga aktörer i hela värdekedjan och utveckla effektiva lösningar för design, materialåtervinning och ökad användning av återvunna material.
- Vi verkar för förbättrade vägledningar, standarder, mätmetoder, certifieringar och upphandlingskriterier för ökad materialåtervinning och användning av återvunna råvaror.

¹⁰ <https://fossilfrittserige.se/roadmap/bygg-och-anlaggningssektorn/>

¹¹ <https://fossilfrittserige.se/roadmap/kemi-plast-och-lakemedelsindustrin/>

Byggplast

Plastavfall uppstår under vissa moment vid såväl nybyggnation som reparationsprojekt och rivning, både i form av överblivna byggprodukter, installationsspill och som förpackningar. Enligt lagkrav ska plastavfall sorteras ut separat på byggsplatsen, men lagkravet omfattar inte en uppdelning i olika plastfraktioner.

Även förpackningar/emballage, såsom krymp- och sträckfilm och frigolit ska sorteras separat, eftersom de omfattas av producentansvar. Inom EU diskuteras producentansvar för byggprodukter, men det finns inte i dagsläget.

Olika plastmaterial har olika förutsättningar att återvinnas, beroende av kvalitet och efterfrågan. **Sortering i olika fraktioner vid källan ger plasten större möjlighet att återvinnas** än om den blandas i en enda container.

Byggföretagens resurs- och avfallsriktlinjer är riktlinjer vid byggande och rivning¹² tjänar som branschnorm för avfallshanteringen inom bygg- och fastighetssektorn med syfte att förbättra resurshanteringen. Riktlinjerna är ett verktyg för att uppfylla lagstiftningens krav men även möta förväntningarna i övrigt från samhället på branschens material- och avfallshandling, som kan vara mer långtgående. Vilka fraktioner som lämpar sig att sortera ut avgörs i varje enskilt byggprojekt.

Återvinningsindustrierna och Naturvårdsverket har tagit fram följande lista på fraktioner som är bra att sortera ut för återvinning.¹³

- Plastmatta, PVC
- Plastgolv (PP, HDPE)
- Plaströr (PE, PP, PVC)
- Takduk (PVC)
- Takpapp (PVC, PP, CPE, TPO, FPO)
- Krymp- och sträckfilm (PP/OPP, PVC, LDPE, PE)
- Kabelplast & kabeltrummor (PEX, PP)
- Elplast (PEX, PVC)
- Isolering (EPS)
- Förpackningar (EPS, HDPE, PP, LDPE)
(Ska sorteras ut separat enligt lagkrav!)

¹² Byggföretagen (2023) [Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning](#)

¹³ Återvinningsindustrierna. [Sortering och återvinning av plastfraktioner inom byggsektorn](#)

Byggplast – åtgärder för att minska plast till förbränning

ÅTGÄRD	AKTÖRER	TIDSRAM	GODA EXEMPEL
<p>Måttbeställ och minska överbeställningar</p> <p>Beställ inte mer material än vad som behövs och efterfråga material i rätt format. Material som blir över kan lämnas till återbruk.</p>	Entreprenörer med stöd av beställare	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Byggföretagen - optimera material • Minska avfallet • Resurs- och avfallsriktlinjer¹⁴
<p>Sortera ut efterfrågad, återvinningsbar plast</p> <p>Gå utöver lagkrav och sortera utvalda plastkvaliteter separat, med fokus på vad som kan återvinnas och som har avsättning, tex krymp- och sträckfilm, PP-rör och EPS. Framgångsfaktorer är att det finns utrymme för kärl för insamling, samt att beställare, entreprenör, återvinnare och logistikföretag tillsammans identifierar vilka avfall som är aktuella att sortera och återvinna. Olika typer av material kan uppkomma i olika projektfaser, och insamlingen och kärstorlekar anpassas efter behov.</p>	Beställare, bygg- och rivningsentreprenörer, logistikföretag, återvinnare	Kort-medellång sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Projektet Pennteckningen • Lista produkter & återvinnare • Vägledning, Naturvårdsverket
<p>Öka återtag av spill</p> <p>För vissa typer av plastmaterial finns återtagssystem via tillverkande företag. Förutsättningarna är samma som för åtgärd 2, men logistikbolaget eller producentens egna transporter kan sköta hämtningen. Utvärdera möjligheten att kräva återtagande vid beställning och följ upp att det sker.</p>	Producenter, entreprenörer, logistikföretag, återvinnare	Kort-medellång sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkett • BEWI • Pipelife
<p>Certifiera kvaliteter av återvunnen råvara</p> <p>Genom standarder och protokoll för kvalitetssäkring kan förtroendet för återvunnet material öka. Certifiering är drivande i byggsektorn och det är extra viktigt att materialen provas ut enligt krav på hållfasthet och livslängd. Det kommer att krävas olika standarder</p>	Forskning, återvinnare, standardisering & certifiering	Medellång sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsprojektet Re-cert bygg

¹⁴ Återvinningsindustrierna [Sortering och återvinning av plastfraktioner inom byggsektorn - Återvinningsindustrierna \(recycling.se\)](#)

<p>för olika användningsområden, men på sikt stimuleras marknaden. Varierande kvalitet, färg, hållfasthet, lukt och andra egenskaper är primära orsaker till att många producenter väljer bort återvunnen plastråvara idag.</p>			
<p>Sprid bra skyltsystem</p> <p>Avfallssortering är inte byggarbetares huvudsyssla, så skyltsystemet måste vara mycket tydligt med både piktogram och text på de språk som talas på arbetsplatsen. Att följa upp sorteringsresultaten och fira goda resultat kan öka motivationen att sortera ytterligare.</p>	<p>Beställare, bygg- och rivningsentreprenörer/ logistikföretag</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bilagor till Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning 2023
<p>Genomför utbildning för byggtreprenörer</p> <p>För att göra rätt behöver man veta VARFÖR och HUR man ska sortera. Beställaren behöver ge utrymme för utbildning, gärna i samarbete med avfallsentreprenören. Utbildningen upprepas för varje projektfas med ny personal, så att alla har samma information.</p>	<p>Beställare, entreprenörer, logistikföretag, återvinnare</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wiklunds hållbarhetsrapport
<p>Öka information och återkoppling om återvinning</p> <p>För att motivera personalen och följa upp utfall mot uppsatta sorterings- och återvinningsmål kan avfallsentreprenörer, återvinnare och förbrännare med fördel rapportera tillbaka vad som hänt med plasten. Nya, lättillgängliga system som appar och kundportaler behöver utvecklas för detta, något som är på gång men ännu inte är standard i branschen idag.</p>	<p>Återvinnare & avfallshanterare</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nudging, Wästbygg
<p>Kravställning och uppföljning i upphandling</p> <p>Oavsett om beställaren/byggherren är privat eller offentlig behöver högre krav på avfallsminimering, utsortering och återvinning ställas när bygg- riv- och renoveringsprojekt handlas upp. Det finns många goda exempel på hur man kan göra, men det gäller att följa upp och dokumentera utfallet om någon verklig nytta ska uppnås! Just uppföljningen brister i många fall idag.</p>	<p>Beställare, Bygg- och rivningsentreprenörer/ logistikföretag</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hållbar plastupphandling; råd och kriterier för byggsektorn • Wavin ökar återvunnet innehåll • Minskat avfall i byggprojekt

Kommunplast på ÅVC

”Kommunplast” är plast utan producentansvar som samlas in på kommunala återvinningscentraler (ÅVC). Olika fraktioner kan samlas in beroende på förutsättningar, men det vanligast förekommande idag är insamling av hårdplast, eller grovplast som det ibland kallas. Vilka fraktioner som samlas in beror på efterfrågan från återvinningsaktörer.

Den insamlade plasten skickas till sortering och återvinning. I Sverige finns två återvinningsanläggningar som tar emot hårdplast från ÅVC; Van Werven i Sexdrega och Stena Recyclings anläggning i Lanna.

Långt ifrån alla kommuner samlar dock in plast separat på ÅVC, under 2023 cirka 120 av kommunerna, alltså inte ens hälften. Tillsammans samlade de in drygt 13 000 ton grovplast enligt Avfall Sveriges statistik.¹⁵ Insamling av annan plast på ÅVC finns inte dokumenterat.

Det finns fortfarande **stor potential till förbättring**. Vanliga orsaker till att inte samla in är platsbrist, som gör det svårt att få plats med ytterligare containrar, och bristande eller kostsam avsättning. På vissa ÅVC:er samlar man dock in flera olika plastfraktioner.

¹⁵ Avfall Sverige (2024a) [Svensk Avfallshantering 2023](#)

Kommunplast på ÅVC – åtgärder för att minska plast till förbränning

ÅTGÄRD	AKTÖRER	TIDSRAM	GODA EXEMPEL
<p>Uppmuntra till återbruk</p> <p>Se till så att återanvändningsbara produkter (av plast och andra material) kan sorteras ut tidigt i flödet på ÅVC. Här kan både skyltning, fysisk utformning och stöd från personal behövas (se punkt 3, 4 och 6). Saker som kan få ett andra liv ska inte slängas!</p>	Kommun/ avfallsbolag	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Kretsloppsparken, Alelyckan
<p>Sortera i flera fraktioner på ÅVC</p> <p>Att sortera i fler specifika fraktioner underlättar återvinning och ökar kvaliteten på det insamlade avfallet. Mängden avfall till förbränning och relaterade kostnader minskar, och material lyfts i avfallstrappan. För mjukplast räcker det oftast med säckställ, där mjukplasten trycks ner i säckarna. EPS kan kräva komprimering, vilket ibland erbjuds inom producenternas insamlingsystem.</p>	Kommun/ avfallsbolag, avfallslämnare	Kort-medel- lång sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Sorteringsguide • Stöd om förpackningar på ÅVC • SYSÄV sorteringsguide
<p>Skylta tydligt</p> <p>Stora, tydliga skyltar med piktogram och beskrivningar är viktigt för att underlätta för avfallslämnaren. Använd det nordiska skyltsystemet för att bidra till harmonisering mellan kommuner! Man kan även undvika beteckningen "brännbart", eftersom mycket som är återvinningsbart brinner. Ett alternativ är byta namn till "rest efter sortering" eller "icke återvinningsbart".</p>	Kommun/ avfallsbolag	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Nordiska systemet
<p>ÅVC-personal behöver guida</p> <p>Stöd och hjälp från engagerad personal har visat sig vara en framgångsfaktor på många ÅVC:er. Det är viktigt att personalens arbetsbeskrivning och utbildning omfattar att möta och stötta kunderna på ÅVC:n, och i vissa fall även omfattar att utföra viss sortering. Kvaliteten på insamlade fraktioner blir också mycket bättre, och avfallslämnarna blir mer nöjda med servicenivån på plats.</p>	Kommun/ avfallsbolag	Medellång sikt	<ul style="list-style-type: none"> • ÅVC-körkortet, Avfall Sverige • SVOA:s kampanj "Andra chansen" (se bilaga 3)

<p>Töm säcken</p> <p>Många kommuner har infört förbud mot att slänga stängda säckar med blandat innehåll på sina ÅVC:er. I kombination med tydliga informationskampanjer, stöttande personal och tydlig skyltning har detta lett till mångmiljonbesparingar för vissa kommuner, i takt med att det brännbara avfallet minskat. Viktigt att tänka på målgrupp och syfte, det vill säga vad ska kampanjen leda till.</p>	<p>Kommun/ avfallsbolag</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mölnadal • NSR • SEVAB
<p>Optimera fysisk utformning</p> <p>Hur man placerar sina containrar har betydelse! Ställ plastbehållare nära brännbart för att mer plast ska sorteras ut. Plastförpackningar ska samlas in separat. Återbruk bör komma först i flödet. Visa en tydlig karta över ÅVC vid entrén och på hemsidan!</p>	<p>Kommun/ avfallsbolag</p>	<p>Kort-medel lång sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Återbruket Kikås
<p>Eftersortera</p> <p>För kommuner som samlar in t.ex. hårdplast för vidare avsättning visar erfarenheter att kvaliteten blir mycket bättre om ÅVC-personal sorterar bort felaktigt avfall. Enhetlig kvalitet ger bättre förutsättningar för ersättning från återvinnare, medan en osorterad plastfraktion sällan har någon avsättning.</p>	<p>Kommun/ avfallsbolag Återvinnare</p>	<p>Medellång sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Van Werven utbildar personal på plats
<p>Ta fram ett faktaunderlag för beslut</p> <p>Ett underbyggt faktaunderlag kan motivera lokala politiker, ledningsgrupper i avfallsbolag eller andra beslutsfattare att godkänna investeringar för möjligheten att sortera ut mer plast på ÅVC. Hur mycket kan avfall till förbränning minska och vad sparar man på det? Vilka resultat har man sett vid liknande åtgärder i andra kommuner? Hur mycket koldioxid sparas vid plaståtervinning? I Bilaga 3 återfinns exempel på hur ett beslutsunderlag kan se ut.</p>	<p>Miljö- och kvalitetsansvarig</p>	<p>Medellång sikt</p>	<p>Se bilaga 3</p>

Plastförpackningar

Hushåll och verksamheter ska enligt lag källsortera plastförpackningar, men det sker inte i tillräcklig utsträckning i dag. Studier visar att förpackningar av hård- och mjukplast, vilka omfattas av producentansvar, står för 35–43 procent av de fossila koldioxidutsläppen vid förbränning av hushållens avfall.¹⁶

Av den anledningen har några kommuner byggt eller planerar att bygga förbehandlingsanläggningar efter den bristfälliga källsorteringen i hushållen och före förbränningen. Detta för att sortera ut en större mängd plast, tillsammans med även bland annat metall.

En stor effekt väntas kommande år i och med kravet på fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial för både villor och lägenheter. Den ökade servicegraden väntas ge en bättre källsortering och mindre andel plastförpackningar i restavfallet.

Åtgärderna på följande sidor fokuserar främst på att minska hushållens plastförpackningar i restavfallet, men att minska annan plast som inte är förpackningar, som samlas in i fastigheters miljörum.

På motsvarande sätt kan åtgärderna i många fall även utföras för verksameters plastförpackningar.

¹⁶ Avfall Sverige, (2024b) [Fördjupad analys av plast i hushållens restavfall och dess potential till ökad materialåtervinning och minskad klimatpåverkan](#)

Plastförpackningar – åtgärder för att minska plast till förbränning

ÅTGÄRD	AKTÖRER	TIDSRAM	GODA EXEMPEL
<p>Förebygg uppkomst av förpackningsavfall</p> <p>Insatser krävs från design till inköp, användning och återvinning. Undvik onödiga förpackningar och designa nödvändiga förpackningar med minsta möjliga material. Återanvänd förpackningar i större utsträckning. EU-reglerna (PPWR) omfattar både förpackningsdesign och hantering av förpackningsavfall.</p>	Samtliga aktörer	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Hur ska förpackningsavfallet minska i EU? • Göteborg stad, 30 sätt att minska ditt avfall
<p>Informera: förpackningar ska sorteras</p> <p>Sortering av förpackningar är ett krav och det innebär stort ekonomiskt och miljömässigt värde att källsortera och öka materialåtervinning. Nyttja de insamlingsystem som tillhandahålls. Öka även kunskapen om plast, informera om sambandet mellan mindre plast i avfall och fossilfri fjärrvärme, samt miljövinster med sortering och återvinning. Ett tydligt exempel är bidrag till uppfyllnad av nationella och internationella klimatmål.</p>	Samtliga aktörer	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • SVOA • Stockholm stad
<p>Genomför kampanjer och uppföljning</p> <p>Gemensamma insatser stärker budskapet och bidrar till kunskap, beteende och norm. Viktigt att tänka på målgrupp och syfte, det vill säga vad ska kampanjen leda till. Förenkla i köket för att underlätta vid sorteringen. Uppllys om att förpackningarna inte behöver diskas. Exempel finns i bilaga samt länkar.</p>	Samtliga aktörer	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Var inte en Styrbjörn, Sysav, Malmö
<p>Upprusta miljörum</p> <p>Erfarenheter visar att rena, välorganiserade och trygga miljörum förbättrar sorteringen och uppmuntrar till ett hållbart beteende. Det kan handla om färg, belysning, fönster, och en strategisk placering av kärl för sortering. Mer sortering ger mindre restavfall, vilket sparar pengar visar studier.</p>	Fastighetsägare	Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Klockaretorpet, Norrköping • Willhem, Malmö

<p>Kvaliteten på insamlade fraktioner blir också mycket bättre, och avfallslämnarna blir mer nöjda med servicenivån på plats.</p>			
<p>Återkoppla till hushållen</p> <p>Lämna information om resultat av sortering, data från plockanalyser och beskriv värdet av att sortera och materialåtervinna. God källsortering ger goda möjligheter till en bra återvinning, och beteendet behöver stärkas. Återkoppling kan förmedlas med hjälp av miljöinformatörer, verktyg till fastighetsägare, återkoppling, ekonomiska incitament, digitala sensorer mm.</p>	<p>Fastighetsägare, kommun, energibolag</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Goda exempel, Avfall Sverige • Infomaterial på olika språk, SVOA • Återkoppling ger bättre sortering
<p>Undersök behov av förbehandlingsanläggning</p> <p>Det kan finnas behov av att sortera restavfallet innan förbränning. En förbehandlingsanläggning är ett komplement till hushållens och företagens källsortering, och kan ta sorteringen ett steg längre. Vanligt är att sortera plast- och metallförpackningar, samt även matavfall i separat linje, om matavfallet är paketerat i separata påsar. Även papper- och kartongförpackningar kan sorteras.</p>	<p>Kommun, energibolag</p>	<p>Medellång sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • SÖRAB, Märsta • Tekniska verken, Linköping • SVOAs Resursutvinning, Stockholm
<p>Förbättra insamling med fastighetsnära system</p> <p>Nyttja smartare kärl för sortering när fastighetsnära insamling byggs ut senast 2027. Minimera kärl för restavfall och samordna kampanjer vid införandet.</p>	<p>Kommun</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fyrfackskärl, SYSAV
<p>Förenkla sortering och normalisera plats för källsortering i nya kök</p> <p>Idag är det norm med plats för att slänga restavfall i alla kök. Arbeta för att även normalisera plats och behållare för källsortering i köken i alla lägenheter och villor. Lämpliga tillfällen är vid nybyggnation eller renovering, men exempelvis fastighetsägare kan även tipsa om smarta lösningar som ryms i befintliga bostäder.</p>	<p>Fastighetsägare</p>	<p>Kort sikt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Goda resultat med insatser för ökad utsortering

Tidslinje för befintliga och kommande lagkrav kring plast och plastavfall

Lagstiftningarna nedan har potential att påverka mängden plast till förbränning, direkt eller indirekt. Läs mer om lagkrav i bilaga 8.

▶ 2024	▶ 2025	▶ 2026	▶ 2027	▶ 2035
<p>Industriutsläppsdirektivet: Ändringar trädde i kraft 4 aug.</p> <p>Ramlagstiftningen om Ekodesignförordningen (ESPR) i kraft från 18 juli.</p> <p>Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR): beslut 15 mars.</p> <p>Byggproduktförordningen beslutad 5 november.</p> <p>Waste shipment-direktivet trädde i kraft 20 maj.</p> <p>Full implementering av Engångsplastdirektivet.</p> <p>Förhandlingar om ny ELV-lagstiftning om uttjänta fordon, bland annat kvotplikt.</p>	<p>Implementering av PPWR inleds.</p> <p>Globalt FN-avtal om plastföreningar förväntas vara på plats.</p> <p>Separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter.</p> <p>Pågående: utveckling av end-of-waste-kriterier för plastavfall och textilavfall.</p>	<p>PPWR: Senast 2030 måste alla förpackningar på EU-marknaden vara återvinningsbara.</p> <p>Kvotplikter för återvunnet innehåll i förpackningar börjar gälla.</p> <p>Industriutsläppsdirektivet implementeras i svensk lagstiftning inom 22 månader efter publicering, senast under 2026.</p>	<p>Enligt Förordning om producentansvar för förpackningar (2022:1274) ska kommunerna erbjuda fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från och med 1 januari 2027.</p>	<p>PPWR: Senast 2035 måste tillverkarna visa att deras förpackningar kan återvinnas i stor utsträckning.</p>

Bilaga 1: Goda exempel – minska byggplast till förbränning

47 procent återvinningsgrad för plast i renoveringsprojektet Pennteckningen

Inom byggbranschen som helhet går omkring 2,5 procent av plasten till återvinning enligt Naturvårdsverket.

I Pennteckningen lyckades projektet nå 47 procent återvinningsgrad genom att sortera plasten i tre fraktioner (cellplast, emballageplast och plast) i stället för en fraktion.

Rådande lagkrav är att sortera avfallet i sex fraktioner (trä, mineral, metall, glas, plast och gips), i detta

projekt sorterades avfallet i 21 större fraktioner, vilket väsentligt ökade återvinningsgraden.

[Läs mer om projektet Pennteckningen](#)

Exempel på producenters återtagssystem:

Tarkett Circular Collection

Tarkett samlar in installationsspill för återvinning. Även rivningsmaterial kan återvinnas genom att rester av lim och spackel tvättas bort.

[Läs mer om Tarkett Circular Collection](#)

BEWISynbra: Återtag och återvinning av EPS

BEWI, en av Europas största producenter av cellplast, jobbar för att säkra mesta möjliga återvinning.

BEWISynbra organiserar insamling och återvinning av kasserad cellplast, eller expanderad polystyren EPS, och erbjuder bland annat en produkt av 100 procent återvunnen EPS.

[Läs mer om BEWI:s arbete](#)

JM avfallsmål och arbetssätt vid nybyggnation:

- JM har satt som mål att minst 80 procent av allt avfall ska sorteras i fraktioner som möjliggör återvinning eller återanvändning.
- Man ska mer än halvera byggavfallet fram till 2030, från 34 kg/BTA till 15 kg/BTA.
- Dessutom har man tagit bort containers för brännbart avfall på byggena.
- Varje projekt har en avfallssamordnare, och man diskuterar avfallsfrågor i regionala "Avfallsråd".
- Lönepåslag och andra ekonomiska incitament är kopplade till minskade avfallsmängder.
- Man arbetar även med optimerade inköp och återbruk av överblivet material.

[Läs mer om JM:s mål och arbetssätt](#)

Bilaga 2: Goda exempel – minska kommunplast på ÅVC till förbränning

Sortera säcken: exempel från Avfall Skaraborg

Avfallsnytt

ESSUNGA • FALKÖPING • GULLSPRÅNG • GRÄSTORP • GÖTENE • HJÖ
KARLSBORG • MARIESTAD • SKARA • SKÖVDE • TIBRO • TÖREBODA • VARA
KOMMUNER I SAMVERKAN

Informationsbrev till alla hushåll om vår gemensamma avfallshantering.

Sortera säcken har minskat avfallet rejält

Sortera säcken innebär att inga slutna säckar tas emot som brännbart på återvinningscentralerna. Fler och fler centraler ansluts till detta och den 1 februari var det dags för Bångahagen i Mariestad, Rödjorna i Skara och Hjo ÅVC. Nu börjar statistiken trilla in och det ser mycket bra ut.

– På Bångahagen har mängden brännbart avfall nästan minskat med hälften – cirka 234 ton på årets första tre månader, säger Christina Storm, chef för återvinningscentralerna.

För kundernas del innebär Sortera säcken lite mer jobb. Inga mer sprickor för slänga i containrar för brännbart utan allt ska sorteras.

– Vi har gjort så kallade plockanalyser tidigare och då gick givetvis allt avfall. Det hade sig att 50 procent var fel sorterat på Bångahagen. Detta innebär väldigt höga kostnader och låg miljönytta, påpekar Christina.

Glädjande statistik
Nu är det alltså glädjande statistik som kommer in och det innebär en vinst både för miljön och ekonomin.

– Vi brukar säga att ett ton restavfall kostar oss 1.000 kronor. Då handlar det om förbränningsavgift, slakt och transport, förklarar Christina.

Även för personalen på återvinningscentralerna har Sortera säcken inneburit mer jobb. Mycket handlar om att vara till hands för kunden, informera och svara på frågor.

Tipsar kunderna
– Vi finns på plats och bistår med råd och tips. Sortera ditt avfall hemma, gärna i säckar. Ta med till oss, öm säcken och ta med den hem. Mer tips hittar du på vår hemsida och vi står alltid till tjänst när du kommer till oss. Det finns inga dumma frågor, säger Öve.

Bångahagen i Mariestad är en av de större återvinningscentralerna i vårt område. Även på de mindre anläggningarna i Skara och Hjo har en minskning märkts, vilket är mycket glädjande.

avfallskaraborg.se

Lisbeth och Susa Saroth får svar på sina frågor när det gäller Sortera säcken av Lars Thorsell och Mats Gustavson på Bångahagens återvinningscentral i Mariestad.

Öve Hjerp är platschef på återvinningscentralerna Bångahagen i Mariestad och Risängen i Skövde.

Information om varför man ska tömma säcken (NSR)

Vad finns i säckarna?

- 30 % Är rätt sorterat
- 20 % Förpackningar och tidningar
- 15 % Övrig hårdplast
- 15 % Textilier
- 10 % Mat- och restavfall*
- 10 % Övrigt återvinningsbart

* Hushållets mat- och restavfall ska slängas i kärlet vid din fastighet.

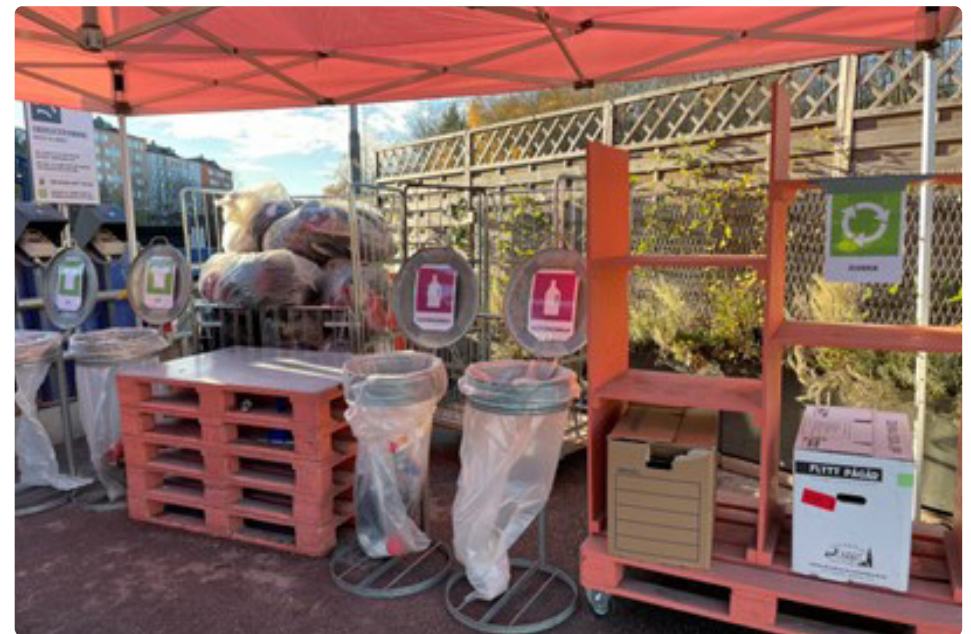
Bilaga 3: Beslutsunderlag för bättre sortering på ÅVC

Att lyckas med bättre utsortering av avfall på ÅVC, både av plast och andra återvinningsbara fraktioner, kan ge många fördelar. Nedan ges ett antal exempel med effekter på bland annat mängder, klimatbesparingar och ekonomiskt resultat.

SVOA:s kampanj "Andra chansen" på Östberga ÅVC:

Under november 2024 hade SVOA extra bemanning fem timmar om dagen vid brännbar fraktion, sorteringsbord och "andra chansen" för plastförpackningar, textil och återbruk. De lyckades under månaden minska den brännbara fraktionen med 40 procent.

330 kg plastförpackningar, 3,1 ton textil (som också kan innehålla plast) och 480 kg återbruk räddades från förbränning i andra chansen men generellt ökade också ordinarie separat insamling av textil med ca 30 procent. Den minskade mängden brännbart ger upphov till stora besparingar i behandlingskostnader.

Utformning av kampanjen "Andra chansen" vid Östberga ÅVC, Stockholm.
Foto: SVOA

Effekter av "Töm säcken" i Nyköping, Björshult ÅVC:

– Avfallet i den brännbara fraktionen har minskat med två tredjedelar jämfört med samma månader förra året, berättar driftchef Mikael Mellberg. I vikt handlar det om 574 ton mindre brännbart avfall bara under sommarmånaderna, jämfört med samma period föregående år.

[Läs mer om Töm säcken i Nyköping](#)

Töm säcken, NSR:

Under 2020 skickades 42 procent mindre avfall till förbränning från NSR:s återvinningscentraler, jämfört med 2019. Framför allt är det mer textilier, förpackningar och övrig hårdplast som nu sorteras ut och hamnar rätt. 3 900 ton avfall flyttades från brännbart till återbruk och materialåtervinning.

[Läs mer om Töm säcken, NSR](#)

Klimatbesparingar med plaståtervinning

Vid återvinning av plast i slutna kretslopp kan klimatutsläppen bli mer än fyra gånger mindre än vid förbränning.

[Läs mer i rapporten "Life cycle assessment of closed loops for industrial plastic packaging."](#)

Ekonomiskt resultat

[Töm säcken, Avfall Skaraborg](#)

På Bångahagens ÅVC minskade brännbart avfall med 234 ton (nästan en halvering) under årets första tre månader. Då man räknar med att varje ton brännbart avfall kostar 1000 kr (transport & förbränning), motsvarar det en besparing på 234 000 kr bara under första kvartalet för denna enda ÅVC. På årsbasis sparar Avfall Skaraborg många miljoner.

Kundnöjdhet

Det är bra att följa upp hur kunderna/avfallslämnarna reagerar på kampanjer. I Skaraborg fick man exempelvis mycket positiv återkoppling på engagerade medarbetare som hjälpte kunderna att sortera rätt. Detta kan bidra till att utveckla framtida kampanjer.

Reaktioner från medarbetare

För att undvika negativ återkoppling från medarbetare är det viktigt med förberedelse och utbildning inför genomförande av kampanjer. Det är också bra om nya arbetsuppgifter har stöd i arbetsbeskrivningar.

Bilaga 4: Goda exempel för att minska hushållens plastförpackningar till förbränning

[Läs mer om SVOA:s arbete för att nå ut till alla](#)

HÅLLBART STOCKHOLM
STOCKHOLM VATTEN OCH AVFALL
En broschyr på svenska, persiska, somaliska och arabiska.
MILJÖINFORMATION FÖR DIG SOM BOR I JÄRNA
معلومات بيئية لغيرك من سكان مدينة جرنان
HARBIN DEGAAN OO KU WALAHAN DAKA DEGEN KAMADANA JAWA
معلومات عن قرية الكسار مدينة بونا

Så tar du hand om ditt avfall
Läs mer på sidorna 2-3
اینگونه زباله خود را دفع می‌نمایید.
مطلب بیشتر از صفحات 2-3 مشاهده نمایید
طريقة التخلص من النفايات
تفصیلاً على الصفحات 2-3
Sidaan u is kaga hogaaji qaashinka
Fadhiidaha ka dhici kagaaji 6-7
طريقة التخلص من النفايات
تفصیلاً على الصفحات 2-3

[SYSAV:s kampanj "Var inte en Styrbjörn"](#)

SYSAV
MÅLSÄTTET • INSPIRATION & KAMPAJER • PLASTUTVEVLINGEN
Mix soppåläggning

Var inte en Styrbjörn*

Har du svårt att släppa taget om alla plastförpackningar?

Välkommen på inspirationskväll: Förenkla platsorteringen för era boende
Profu tillsammans med Stockholm Exergi bjuder in till en eftermiddag fylld av tips!

Varje dag släpps onödiga växthusgasar ut på grund av plast som inte sorteras bort från avfallet. Det här är en utmaning som vår miljö inte har råd med längre. Vi måste minska både mängden avfall och de skadliga utsläppen från avfallshanteringen – och det börjar med oss!

Under kvällen kommer ni att få ta del av de senaste nyheterna och lösningarna inom fastighetsnära insamling - allt för att underlätta arbetet med avfallshandling och bidra till ett mer hållbart samhälle. För att inspirera och ge er verktygen att lyckas har vi bjudit in engagerande föreläsare som delar konkreta och praktiska tips. Lär er hur ni kan göra miljörummen tydligare och mer användarvänliga, och få smarta idéer för att göra sopsorteringen i köken ännu enklare och effektivare.
Vi bjuder på en enklare wrap och kaffe.

Vårt välkomna!

Bilaga 5: Goda exempel för att förbättra sortering i miljörum

Minska plast i restavfallet – Samverkan för ett mer hållbart Norrköping

I augusti 2022 signerade de tre Norrköpingsbolagen Hyresbostäder i Norrköping AB, Nodra AB och Navirum AB (tidigare E.On Nordic) en avsiktsförklaring för utökad samverkan för ett mer hållbart Norrköping.

Man konstaterade bland annat att man är en sammanhållen kedja för hantering och omhändertagande av restavfall i Norrköping. Hyresbostäders hyresgäster genererar restavfall som Nodra ansvarar för att samla in och Navirum slutligen tar emot och förbränner.

En av åtgärderna var att öka samverkan för att förbättra möjligheterna till minskad mängd restavfall i Norrköping och därmed minska klimatpåverkan.

Projekt Klockaretorpet

Samtidigt som arbetsgruppen inom ovan samverkan började sitt arbete planerade Hyresbostäder att fräscha upp ett antal miljörum i bostadsområdet Klockaretorpet. Detta blev utgångspunkt för samarbetet med fokus att minska plasten i restavfallet. Totalt renoverades sex miljörum med fokus på ljus, fräsch och tryggt.

I samband med renoveringen bildades en kommunikationsgrupp för att stötta projektet och parterna genomförde ett antal aktiviteter, som beskrivs nedan. Nodra beställde en plockanalys innan projektet startade.

Aktiviteter

Information och skyltning: Information gick ut till samtliga hyresgäster innan arbetet i miljörummen påbörjades. Efter renovering fick samtliga miljörum en uppgraderad kommunikativ skyltning: Informationsskylt på ytterdörr och varje kärl fick en fraktionsklisterdekal i storlek A3.

Invigning

Invigningen skedde under en höstlovsvecka och där deltog områdespersonal, kommunikatörer och representanter från samtliga tre bolag. Inbjudan förmedlades via lapp i brevlådan och varje hushåll som kom fick ett sorteringskit med informationsblad, komprimator för mjukplast och sorteringskassar.

Dörrknackning

En dörrknackning genomfördes med representanter från alla tre bolag och man besökte samtliga hushåll kopplade till de tre miljörummen. Ytterligare sorteringskit delades också ut med informationsblad, komprimator och sorteringskassar. Resultatet visade att de boende upplevde effekten av renoveringen positivt. Det som lyftes fram var framför allt ljuset och fönstret i ytterdörren som gjorde att rummet kändes trygare.

Tidplan

Hela projektperioden sträckte sig över ett år och omfattade momenten planeringsfas, projektfas, planeringsfas, aktivitet invigning, planeringsfas, aktivitet dörrknackning, uppföljning.

Bilaga 6: Koncept för differentiering av mottagningsavgifter

Ett verktyg för att minska plast till avfallsförbränning

Differentiering av mottagningsavgifter innebär att ett avfall med ett större plastinnehåll ger en högre mottagningsavgift än ett avfall med mindre plast. Syftet är att genom ett ekonomiskt incitament bidra till mer källsortering och därigenom minska plast till förbränning.

Flera avfallsförbränningsbolag har infört differentierade mottagningsavgifter för verksamhetsavfall. Vid upphandlingar av förbränning en energiåtervinning av kommunalt avfall finns kostnad för utsläppsrätter allt oftare med som en komponent i prissättningen.

Inom projektet har vi undersökt om differentiering av mottagningsavgifter kan fungera som ett verktyg för att minska plast till avfallsförbränning. Resultatet visar att de avfallslämnare och avfallsförbrännare som tillfrågats eller ingått i arbetet är positiva till ett koncept som tydliggör de fossila utsläppen och en transparens gällande den kostnad det för med sig.

Några frågor behöver utredas vidare:

- **Vem ska bestämma plastinnehåll?**

Både avfallsproducent, avfallsförbrännare och eventuellt mellanhand behöver öka sin kunskap om plastmängden i avfall till förbränning.

- **Hur ska man mäta plastinnehåll?**

Det finns olika metoder för mätning av plastinnehåll fossila utsläpp. Metoderna behöver utvecklas och effektiviseras, gärna i samarbete mellan aktörer i kedjan. Några metoder är plockanalyser av avfall, scanning av fossilt innehåll, proveldningar eller okulär kontroll.

- **Informera och förankra med avfallsleverantörerna**, som i sin tur behöver ges tid att informera sina avfallsproducenter

En modell för differentiering kan vara:

Mottagningsavgift = Grundavgift + Koldioxidavgift

Grundavgiften täcker driften av förbränningsanläggningen inklusive rening, underhåll och hantering av askan.

Koldioxidavgiften täcker kostnad för inköp av utsläppsrätter. För att veta kostnaden behöver man dels veta priset på utsläppsrätterna, dels veta hur stora utsläppen är. De stora förbränningsanläggningarna mäter utsläppen i rökgasen, men det är ett problem att koppla utsläppen till en specifik avfallslämnare.

EU Emissions Trading Systems (EU ETS)

Sveriges avfallsförbränningsanläggningar ingår i EU:s handelssystem för utsläppsrätter (EU ETS), ett marknadsbaserat verktyg vars mål är att minska utsläppen av växthusgaser. De som är ålagda att delta i systemet måste köpa utsläppsrätter motsvarande mängden utsläpp.

Utsläppsrätterna handlas på en marknad, upprättad av EU-kommissionen. Priset är marknadsstyrt och har under 2023 och 2024 varierat mellan 52 och 97 euro per ton koldioxid.¹²

Successivt minskar antalet utsläppsrätter som finns att köpa, vilket höjer priset på utsläppsrätter, med målet att utsläppen därmed ska reduceras.

¹² <https://sandbag.be/carbon-price-viewer/>

Bilaga 7: Samlade goda exempel

Byggplast

[Byggföretagen: optimera och minska mängden material](#)
[Minska avfallet](#)
[Resurs- och avfallsriktlinjer](#)
[Projektet Pennteckningen](#)
[Lista produkter & återvinnare](#)
[Vägledning, Naturvårdsverket](#)
[Tarkett](#)
[BEWI](#)
[Pipelife](#)
[Forskningsprojekt Re-cert bygg](#)
[Wiklunds hållbarhetsrapport](#)
[Nudging, Västbygg](#)
[Hållbar plastupphandling; råd och kriterier för byggsektorn](#)
[Wavin ökar återvunnet innehåll](#)
[Minskat avfall i byggprojekt](#)

Kommunplast

[Kretsloppsparken Alelyckan](#)
[Sorteringsguide](#)
[Stöd om förpackningar på ÅVC](#)
[SYSÄV sorteringsguide](#)
[Nordiska skyltsystemet](#)
[ÅVC-körkortet, Avfall Sverige](#)
[Mölnadal, NSR, SEVAB](#)
[Återbruket Kikås](#)
[Van Werven](#)

Förpackningar

[Hur ska förpackningsavfallet minska i EU?](#)
[Göteborg stad, 30 sätt att minska ditt avfall](#)
[SVOA](#)
[Stockholm stad](#)
[Var inte en Styrbjörn, Sysav, Malmö](#)
[Willhem, Malmö](#)
[Goda exempel, Avfall Sverige](#)
[Infomaterial på olika språk, SVOA](#)
[Återkoppling ger bättre sortering](#)
[SÖRAB, Märsta](#)
[Tekniska verken, Linköping](#)
[SVOA:s Resursutvinning Stockholm](#)
[Fyrpackskärl, SYSÄV](#)
[Goda resultat med insatser för ökad utsortering](#)

Övriga exempel:

[Engångsfria evenemang för en hållbar framtid – Göteborg & Co](#)
[Hon levde avfallsfritt en hel månad - Ekocentrum](#)
[Åtgärder för att förebygga avfall - Naturvårdsverket](#)
[EU Plastics Recyclers' Roadmap: For a competitive & innovative industry](#)

Bilaga 8: Länkar till styrmedel

[Ecodesign for Sustainable Products Regulation \(ESPR\)](#)

Förordningen kommer via delegerade akter att på sikt omfatta alla produkter, för att förbättra deras miljöprestanda och minska resursanvändningen.

[Byggproduktförordningen](#)

Lagstiftningen ska bidra till renare byggprodukter och reglerar införandet av produktpass för byggprodukter.

[Industriutsläppsdirektivet](#)

Avfallsförbränning regleras av industriutsläppsdirektivet, vars syfte är att minska industrins påverkan på människors hälsa och miljön. Detta ska bland annat ske genom en integrerad tillståndsprövning där utgångspunkten är att bästa tillgängliga teknik ska tillämpas.

[Waste Shipment Regulation](#)

Från november 2026 förbjuds export av plastavfall till länder utanför OECD. Läs om fler bestämmelser i lagstiftningen.

[Directive on Single Use Plastics](#)

Reglerar och förbjuder användningen av ett antal engångsprodukter av plast. För vissa produkter finns kvotplikt på återvunnet innehåll och producentansvar.

[ELV regulation](#)

Förslaget till ny lagstiftning innehåller bland annat kvotplikter för återvunnen plast. Beslut väntas 2025.

[FN-avtalet mot plastföroreningar](#)

Vid det femte mötet i Sydkorea nåddes inget bindande avtal, och förhandlingarna återupptas 2025.

[Packaging and Packaging Waste Regulation \(PPWR\)](#)

Förordningen kommer bland annat att ställa krav på färre förpackningar, innehåll av återvunnen råvara och återvinningsbarhet.

Kontakt

Jenny Sahlin

e-post: jenny.sahlin@profu.se

tel: 0703 - 21 90 60

Hanna Ljungkvist Nordin

e-post: hanna.ljungkvist@profu.se

tel: 0738 - 00 48 58

